

Fialova vláda se zalekla plynu z Ruska.

Plánuje další zásah do energetiky

- CZ24 News | 11. prosince 2023

ČESKO: Vláda se do zestátňování pustila razantně. Poté, co stát ovládl provozovatele plynovodů a koupil plynové zásobníky, plánuje nově vznik státního obchodníka. Ten by nakupoval plyn a dával by pozor na to, aby nebyl z Ruska. Vládní plán je totiž reakcí na zjištění, že ruský plyn k nám teče dál a někteří obchodníci ho nakupují.

Podle původních tvrzení vlády přestal ruský plyn do Česka téct od začátku letošního roku, kdy ho stát nahradil plynem z Norska a zkapalněným plynem LNG z terminálů v Nizozemsku a Belgii. Dříve byla česká závislost na ruském plynu téměř stoprocentní. Podíl činil kolem 97 procent.

Až do září byl dovoz ruského plynu opravdu téměř nulový. Poté se ale situace změnila. Od října k nám znovu začal přitékat ruský plyn přes předávací stanici v jihomoravském Lanžhotu, a to i ve výrazném objemu.

„Dovoz plynu z Ruska objemově stále narůstá, a to i nyní v prosinci. V pátek 1. prosince proteklo podle předběžných dat společnosti NET4GAS stanicí Lanžhot více než 166 milionů kilowatthodin plynu. Jednalo se tak o nejvyšší denní průtok danou hraniční stanicí za celé období od 29. prosince 2019. Šlo tudíž samozřejmě i o nejvyšší průtok od loňského září, kdy několik explozí na plynovodech Nord Stream 1 a Nord Stream 2 definitivně znemožnilo přepravu plynu z Ruska přes Německo nakonec až také právě do Česka. Tento ruský plyn ovšem neproudil do Česka přes Lanžhot, nýbrž přes Krušné hory. Lanžhot představuje další a v současnosti vlastně už jedinou stanici, kterou může do Česka ruský plyn proudit,“ upozornil ekonom Lukáš Kovanda.

Ministr průmyslu Jozef Síkela sice toto zjištění obhajoval tím, že ví, že někteří obchodníci k nám od října začali dovážet ruský plyn, ale že „ruský plyn dovážet nepotřebujeme a zásoby na zimu jsme si vytvořili bez něj,“ napsal na svých sociálních sítích. Také dodal, že by považoval za správné, aby byli koncoví spotřebitelé informováni, jestli odebírají plyn od dodavatelů, kteří ruský plyn nakupují.

A do hry také začala opět vstupovat myšlenka založení státního obchodníka s energiemi, o jehož vzniku se uvažovalo už od počátku loňského roku v době, kdy Česko čelilo obrovskému nárůstu cen elektřiny i plynu na trzích. Tehdy se mluvilo o tom, že státní obchodník by měl na trhu výhodnější postavení než soukromé subjekty a mohl by nakupovat energie pro klíčovou infrastrukturu. Stát by tak mohl mít větší kontrolu nad cenotvorbou a mohl by nabízet energie levněji. Takové řešení ale bylo v té době mnohými odborníky zatracováno, protože by stejně nemělo vliv na fungování nabídky a poptávky na trhu.

Nyní by tedy podle plánů ministerstva průmyslu mohl vzniknout státní podnik, který by nakupoval plyn. V současnosti totiž plyn stejně jako elektřinu kupují různí obchodníci, mezi nimi i polostátní ČEZ. Založení státního podniku by spadalo pod resort financí.

Ministerstvo financí pouze potvrdilo, že se o vzniku státního obchodníka vede debata. „Nebudeme v této fázi neformálních rozhovorů s ministerstvem průmyslu a obchodu věc blíže komentovat,“ sdělila redakci ředitelka odboru komunikace ministerstva Michaela Lagronová.

Stát chce ovládnout i síť benzinek

Vláda nedávno prostřednictvím státní firmy ČEPS koupila provozovatele plynovodů NET4GAS, který má výlučnou licenci pro přepravu zemního plynu v Česku. Akvizice, která podle vlády nemá přesáhnout pět miliard korun, byla ale výrazně kritizována i z toho důvodu, že společnost je silně zadlužená. Proto konečná suma závisí na hospodaření podniku a splnění nastavených ekonomických parametrů

Stejně tak v září stát koupil za 360 milionů eur (asi 8,8 miliardy korun) prostřednictvím společnosti ČEPS firmu RWE Gas Storage, která vlastnila a spravovala šest plynových zásobníků. Jejich kapacita odpovídá třetině roční spotřeby. Před rokem se Česku také podařilo získat kapacitu v terminálu na zkapalněný plyn v nizozemském přístavu Emshaven a vláda jedná o stavbě nových plynovodů. Čerstvě také antimonopolní úřad posuzuje další státní nákupy. Vlastník čerpacích stanic EuroOil, státní společnost ČEPRO, chce koupit několik desítek čerpacích stanic sítě Robin Oil. O fúzi zatím úřad nerozhodl.

[ZDROJ](#)